

DE TRIBUNE

Redactie-adres:
D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein 3.
Amsterdam.

SOC. DEM. ORGAAN

Administratie-adres:
Gysbrecht van Aemstelstraat 32.
Amsterdam.

Orgaan van de
Sociaal-Democratische Partij (S. D. P.).
Verschijnt Woensdags en Zaterdags.

REDACTIE: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOOP.

Abonnement bij vooruitbetaling fr. p. p. 65 cent per 3 mnd.
Weekabonnement 5 ct. voor de 2 nrs. - Losse nrs. 3 ct.
ADVERTENTIËN 10 CENT PER REGEL.

De strijd der Iersche Arbeiders.

Gelijk Rusland in Januari 1905 plotseling de verborgen strijd der arbeiders tot een openlijke klassestrijd van proletariaat en heerschende klasse maakte en daarmee het aanzicht vande arbeidersstrijd niet alleen in Rusland maar in heel Europa verscherpte, zoo heeft Ierland thans door zijn in Sept. van dit jaar te Dublin, de hoofdstad, uitgebroken strijd niet alleen het aanzicht van Ierland plotseling geheel veranderd, maar tevens de strijd van het Britsche proletariaat met de Britsche uitbuiters verscherpt, en zodoende ertoe bijgedragen dat het Engelsche en daarmee het wereld-kapitalisme een kans te meer heeft op harde klappen. Het Russische proletariaat aan de eene kant van Europa, het Iersche aan het andere uiterste in volle opstand en georganiseerde strijd tegen het kapitalisme. Wie zal ontkennen dat in betrekkelijk geringe tijd en ondanks alle tegenslagen het revolutionaire proletariaat ontzaglijke vorderingen maakt?

Wat is er dan gebeurd?

Zooals gewoonlijk heeft betrekkelijk een kleinigheid plotseling het revolutionaire, dat er in de ontwikkeling van Ierland zat, geopenbaard.

Tweehonderd werklieden van de Dublinsche tram werden begin September door Murphy, de leider der Iersche werkgevers die tevens het hoofd van de Tramweg Mij. is, uitgesloten, enkel en alleen omdat zij lid waren van de *Union* (Vakvereniging) der Iersche Transportwerkers en weigerden uit die vakvereniging te gaan. Zooals men begrijpen kan, was dit slechts een slag in de strijd op leven en dood, die de werkgevers tegen de machtige Iersche Transportwerkersbond voerden.

Daarop verklaarden de Transportwerkers, aan wier hoofd de nu bekend geworden James Larkin staat, de staking voor de Tramweg Mij., en Murphy antwoordde met een uitsluiting door de verbonden werkgevers. Verbonden werkgevers! De heeren zijn nl. niet alleen onder Murphy en een zekere Healy met elkaar verbonden, maar tevens zijn deze Engelandhatende Iersche nationalistische banden van kapitaal verbonden met de hooge Engelsche bureaucratie, die Ierland en Dublin beheerscht. Vandaar dat de Burgemeester van Dublin, zelf aandeelhouder in de Tramweg Mij., een groote vergadering van de strijdende arbeiders in het hartje van de stad direkt liet verbieden, en het Openbaar Ministerie — toen Larkin het doorzette dat de arbeidersvergadering toch doorging — dezen Larkin en de in Ierland bekende sociaal-demokraat Connolly, óók een vroegere transportarbeider en medeleider van deze strijd, in de gevangenis liet gooien, wegens het een of ander wat ze gezegd hadden!

En dat *notabene* in Ierland, waar één provincie, Ulster, zich in ernst op het oogenblik gereed maakt met de wapenen in de hand tegen de Britsche *Home-Rule*-wet (wet van zelfregeering voor Ierland) te gaan strijden; waar in Belfast, de hoofdstad van Ulster, voor dat doel gemarkeerd en geëxerceerd wordt en een leger op de been gebracht, zonder dat de liberale regeering er ook maar een oogenblik

aan denkt de hooge heeren, die dit volkomen openlijk *doen* — geen woorden, maar daden — een haar op hun hoofd te krenken. Dáár wordt door diezelfde „liberale” Regeering van Asquith, Lloyd George, Winston Churchill en John Burns — de arbeidersminister niet te vergeten — de voor hun vrijheid *sprekende* arbeiders in het gevang gesmeten, en de vergaderende arbeiders, evenals te Petersburg in 1905, op de kogel en de knuppel getrakteerd.

Maar waren het in Petersburg de door de Regeering en de *popen* (priesters) georganiseerde arbeiders, wien door de kogels van de bloed-Czaar op dien 22 Januari 1905 een vuur van revolutionair licht opging, in Dublin ontstaan ná het bloedbad de gele verenigingen, „demokratisch”, nationalistisch, katholiek, niet alleen om op het oogenblik de onderkruipers te leveren voor de Tramweg-Mij., maar tevens om op de duur met nationalisme en Christendom de arbeiders politiek en economisch te verdelgen.

In wezen evenwel zijn deze Russische en Iersche feiten één. Want doordat de bloedhond op de Czarentroon op zijn trouwe leden der priesterlijke Regeeringsvakverenigingen liet schieten, onthulde hij de onoverbrugbare tegenstelling die er is tusschen nationalisme en proletariaat, tusschen macht van christelijk inzicht en socialisme. En niet anders doen de gele verenigingen, die nu in Ierland en wellicht daarna ook in Engeland opschieten. Het nationalisme en het katholicisme, dat worstelende in middeleeuwsche toestanden en de agrarische verhoudingen tot dusverre Ierland, ook het Iersche proletariaat beheerschte, heeft zijn macht over het revolutionaire proletariaat verloren.

Plotseling is gebleken dat het revolutionaire proletariaat van de steden zich verzelfstandigd heeft. Het nationalisme was de opstand van de Iersche verwaarloosde boeren tegen de Engelsche uitbuitende heeren. En zooals zoo vaak hebben niet de frazeerende liberalen maar de konservatieven de boeren als bezitters geholpen. Meer dan 1200 miljoen gulden hebben zij sinds 1903 beschikbaar gesteld om van in Engelsch heerenbezit zijnde landerijen Iersche boerengoederen te maken. En het resultaat? Bijna 250.000 zelfstandige boerenfamiliën; dus 1 à 1,5 miljoen menschen met hun vraag naar industrieële produkten, met hun vraag ook naar arbeidskrachten voor het land.

Niet het proletariaat heeft het door deze nationalistische strijd beter gekregen, maar de boeren. Het proletariaat is er door verzelfstandigd en uitgebreid in de steden, maar door gemeenschappelijke uitbuiting van nationalistische Ieren en bureaukratische Engelschen is het er allerellendigst aan toe. Tegen deze ellende is de strijd der Iersche Transportwerkersbond gericht, die niet alleen de tramwegarbeiders, maar heel het ongeschoolde proletariaat vereenigt: fabrieksarbeiders zoo goed als opperlieden, havenarbeiders zoo goed als landarbeiders. Het Europeesche proletariaat verheugt zich in de revolutionaire verschijning van de Iersche arbeiders. WP.

* * *

Laatste Bericht.

De door de Regeering aangeboden bemiddeling werd door de arbeiders aanvaard, maar door de werkgevers afgewezen.

De „flinke” Soldaat.

Jonge mannen! Het laagste in uw leven is het soldaat zijn. De „flinke” soldaat probeert nooit goed van slecht te onderscheiden. Hij denkt nooit; redeneert nooit; hij gehoorzaamt alleen maar. Als hem geboden wordt te schieten op zijn medeburgers, op zijn vrienden, op zijn kameraden, op zijn bloedverwanten, dan gehoorzaamt hij zonder aarzeling. Als hem geboden wordt een straat vol menschen neer te schieten, waar de armen om brood roepen, dan gehoorzaamt hij, en hij ziet de grijze haren van de ouderdom met rood bekleet en het leven ziet hij gutsen uit de borsten der vrouwen, maar hij voelt geen wroeging noch medelijden. Als hem geboden wordt in een eskadron een held of een weldoener neer te schieten, dan vuurt hij zonder aarzeling, hoewel hij weet dat de kogel het nobelste hart zal doorboren dat ooit in menschenlijke borst geklopt heeft.

Een „flink” soldaat is een blinde, harteloze, zielloze moordmachine. Hij is geen mensch. Hij is geen beest, want beesten dooden alleen in zelfverdediging. Al wat menschenlijk in hem is, al wat goddelijk in hem is, al wat de mensch maakt is afgezworen in de „flinke” soldaat, als hij onder dienst gaat. Zijn geest, zijn geweten, o! zijn ziel zelf zijn in handen van zijn meerdere.

Niemand kan lager zinken dan de „flinke” soldaat — dat is een afgrond waarbeneden niets is. Het is de hel.

Neer met het leger en de vloot! Wij hebben geen moordinstituten noodig. Wij hebben leven-geven-de instellingen noodig. Jack London.

Haast ongelooflijk. Wij vinden in *Het Volk* van 3 Oct. het volgende, haast ongelooflijke staal van de politieke onwetendheid der heeren, over de Koningin: „zij heeft dus geen verstandig man of verstandige vrouw in haar omgeving gehad, met genoeg invloed op haar, om haar ervan te overtuigen, hoe in dit door en door onmilitaristisch land het uiterlijk gezag, dat door de burgers in 1848 nog aan de Kroon is gelaten, niet schielijker en blijvender kan worden geschaad dan wanneer de drager of draagster der Kroon een zóó on-Nederlandsche eigenschap als „warme genegenheid voor het militarisme” blijkt te koesteren”.

Nu weet elkeen, die van de verhouding van de burgerij tot Wilhelmina van Mecklenburg-Nassau iets weet, dat de Ned. bourgeoisie het deze vrouw juist in de laatste jaren zèer kwalijk nam, dat ze van de haar toegevallen betrekking zoo weinig wist te maken voor het imperialistische reclame belang der burgerij. Wilhelmina was om zoo te zeggen wat te gereserveerd kleinburgerlijk.

En het allereerste nu, wat het imperialistische belang eischt, is juist: „een zóó on-Nederlandsche eigenschap als warme genegenheid voor het militarisme te koesteren”.

Maar *Het Volk*, onbezwaard door kennis van de werkelijke ontwikkeling der Nederlandsche maatschappij maakt den arbeiders wijs, dat de Koningin het gezag dat haar nog is gelaten zodoende schaadt! Neen, waarde confraters van *Het Volk*, als Willemien zich het militarisme, zooals trouwens van de beginne af genegen toont, dan versterkt ze daarmee haar positie. Wilt dat nu eens van ons leeren. W.

Uit de Vakbeweging.

Buitenland.

Frankrijk. De moderne vaktaktiek is de taktiek, die zich aanpast aan de kapitalistische ontwikkeling en geboren wordt uit 't socialistisch inzicht in die ontwikkeling. Ze moet zich overal baan breken, omdat slechts het socialistisch inzicht kan voeren tot den juisten strijd voor de vakbelangen der arbeiders. Ze kan zich slechts ontwikkelen, wanneer dit inzicht zich ontwikkelt en dwaalt onmiddellijk af, wanneer de socialistische partij het socialisme verlaat en afhoudt van den onverzoenlijken strijd. Frankrijk is jaren en jaren het bolwerk geweest van het internationale syndicalisme; het revisionisme, het ministerialisme vierde er hoogtij en slechts langzaam en moeilijk ontwikkelde de Marxistische partij er het juiste inzicht in den klassenstrijd. Ze vond voornamelijk haar steun in de arbeiders der groot-industrie in het Noorden van Frankrijk.

Langzaam maar zeker werkt de kapitalistische groot-industrie in op deze groepen arbeiders en drijft ze, na schade en schande, onverbiddelijk tot de moderne vaktaktiek; hun belangen dwingen haar tot de taktiek, die 't Marxisme steeds propageert. De oude leuze der algemeene werkstaking, ook in ons land geen onbekende, heeft voor 't kapitalisme niet slechts zijn eerste verschrikking verloren, maar wordt zelfs door 't kapitalisme tegen de vakbeweging benut.

Het in de vorige maand gehouden congres der Fransche vakbeweging legt daarvan in sterke mate getuigenis af. Daar brak langzamerhand de moderne taktiek zich baan. Haar sterke verdediger vond ze in de organisatie der metaalbewerkers en zijn secretaris MERRHEIM, die hoewel zich nog anti-parlementair noemend een uitmuntend voorbeeld oplevert van den invloed der maatschappelijke ontwikkeling ondanks dat. Jouhaux, de secretaris van de C. G. T., stond hem ter zijde. En de pleidooien voor hoogere contributiën, voor betaalde bestuurders, voor een machtige organisatie en een tactische strijdwijze waren zoo vele bewijzen voor 't zich ook daar ontwikkelend inzicht. Zoo werd b. v. verworpen 't voorstel, de vakvereenigings-beambten elke twee jaar te vervangen.

* * *

België. *Zich beter bestand te maken tegen samengetrokkene werkgeversmacht*, is het doel van de ingevoerde hervormingen door den Belgischen Zeemansbond. De centralisatie van het patronaat heeft ook deze vakvereeniging, die een plaatselijke is, doordat Antwerpen de eenige belangrijke zeehaven van België is, gedwongen tot eigen centralisatie en versterking. De contributie is gebracht op 60 centimes per week, de stakingsuitkering verhoogd van 12 op 15 franks, en verschillende nieuwe maatregelen ingevoerd voor ziekte en weduwengeld. Alle ondersteuning wordt verstrekt door den Centralen Transportarbeidersbond. Ook bij schipbreuk, doch dan natuurlijk door den Zeemansbond zelve, wordt ondersteuning verstrekt. Van de 60 centimes contributie behoudt de bijzondere kas 10, de centrale kas 50.

* * *

Engeland. Een groote uitsluiting dreigt in de katoenindustrie van LANCASHIRE. Het bestuur der patroonsorganisatie wil tegen 25 October meer dan 100.000 arbeiders uitsluiten. De economische crisis, de Engelsch-Indische markt overvoerd met de katoentjes der Britsche nijverheid, zoodat de goederen er opgestapeld liggen en de overproductie in Britsch-Indië reeds gevoerd heeft tot het springen der banken, maakt het patronaat tot aanvaller op de arbeidersorganisatie in deze voor haar ongunstigen toestand. De algemeene uitsluiting zal hier door het patronaat als het kapitalistisch wapen bij uitstek in slappe tijden worden gehanteerd. En zoo 't er al niet toe mocht komen, dan zal de bedreiging ervan het middel zijn tot verzwakking der organisatie. Het verschil in kwestie is van betrekkelijk onbelangrijken aard en loopt over één fabriek, in Bolton, waar de arbeiders, moe geplaagd, staken en 't ontslag van een opzichter eischen. De slechte grondstoffen aan de arbeiders verstrekt hadden voordien reeds geleid tot een staking op een 70-tal fabrieken. De arbeiders hebben reeds, gezien de macht van 't patronaat in deze situatie, hun eischen moeten matigen en een overeenkomst is tot stand gekomen. Doch elk oogenblik dreigen nieuwe conflicten en 't zal uiterst moeilijk zijn, zoo 't al niet tot een uitsluiting komt, de loonen in 't bedrijf in de eerste paar jaren te handhaven.

In *Holborn Hall* te Londen werd 27 Sept. geopend het eerste revolutionaire vakvereenigingscongres, zoodat de wijsche titel luidt. Vertegenwoordigd waren 47 organisaties door 33 afgevaardigden. Toegelaten werden ook groepen, die geen syndicalistische vakvereenigingen zijn, echter met beperkt stemrecht. Een meeting werd belegd op Zondag, waar o.a. ook van Erkel sprak en die goed bezocht schijnt te zijn geweest. Overigens waren blijkbaar geen Engelsche vakvereenigingen tegenwoordig, dan slechts vertegenwoordigers van groepen. „De Arbeid” deelt mede, dat er echter één syndicalistische organisatie bestaat van 1000 leden, die der schilders, die op 't standpunt staat der Hollandsche bouwvakfederatie. Uit Duitschland was slechts vertegenwoordigd de vrijwel onbeteekenende „Vrije Ver. van Duitse Vakver.”. Voorts waren vertegenwoordigd Frankrijk, Spanje, Portugal en Italië, België, Nederland en Zweden en bovendien Argentinië, Brazilië en Cuba. Markman rapporteerde voor Holland. Zweden verdedigde de werkstaking bij oorlogsverklaring. Voorts werd beraadslaagd over een internationale taal. Hoofddoel zal waarschijnlijk zijn het stichten van een internationale organisatie. De Humanité meldt dat het „Bulletin de Paris” uitgegeven door Cornelissen, waarschijnlijk 't orgaan dezer syndicalistische centrale zal worden. — We komen zoo noodig — de volledige verslagen zijn niet tot onze beschikking — nog nader op dit congres terug.

* * *

Duitschland. De Duitse vakpers en socialistische pers bevat uitvoerige beschouwingen over het aan den dag gekomen bederf in den Christelijken Textielarbeidersbond. Door Röhling, den gewezen secretaris dezer organisatie zijn een aantal gedocumenteerde bewijzen daarover geleverd en in een brochure gepubliceerd. Op zichzelf is 't geval geen uitvoerige bespreking waard. Diefstal — waarom 't hier in hoofdzaak gaat — door een voorzitter van een Christelijke Textielarbeidersbond, tevens Rijksdagafgevaardigde — betreft slechts een individu, waartegen zich bij slot van rekening geen enkele organisatie kan waarborgen. Het Bestuur van den Christelijken Textielarbeidersbond heeft echter eenvoudig de zaken onderzocht en als geheel ongegrond bevonden. Het muisje zal nog wel een staartje hebben.

* * *

Balkan-staten. Voor de eerste maal na den oorlog vergaderden weer de Servische vakvereenigingen en de socialistische partij in *Belgrado*. De besmettelijke ziekte beletten nog groote vergaderingen. Ontzettend is de werkeloosheid. Toch is de propaganda voor den klassenstrijd en voor 't socialisme weer georganiseerd. De meeste organisaties waren vernietigd.

*Uit Bulgarije ontvingen we de twee na den oorlog weer verschenen nummers van „De onderwijzersvont”, 't orgaan der sociaal-demokratische onderwijzersorganisatie. Het eerste nummer bevatte een artikel over den dood van haar secretaris, Dimitara Mohoba.

Indiese brieven.

VI.

Indertijd schreven we, dat de regeering een domme daad had begaan met 't niet goedkeuren der Indiese Partij, wier voorganger de lezer dezen zomer heeft kunnen horen over wat zijn beweging wil en welke grieven hij heeft tegen 't goevernement. We wezen erop, dat de beweging zelve met dat niet-goedkeuren niet zou zijn gedood. Gebleken is reeds, dat die voorspelling waarheid bevatte. Vele leden zijn overgegaan naar Insulinde; de andere hebben hun lidmaatschap opgezegd en zijn er tegenover het goevernement niet gunstiger gezind op geworden. Makkend denken ze aan de weigering; de beweging is voor een deel ondergronds geworden en daardoor dus veel gevaarlijker.

'n Tweede domme daad was de weigering van goedkeuring aan de statuten van Sarikat Islam. Dat plaatselijke verenigingen misschien wel goedgekeurd kunnen worden, verandert bij de bekrompenheid en 't konservatisme der Europese bestuursambtenaren en de vaak voorkomende tegenwerking der inlandse ambtenaren, aan dat feit niet heel veel. Het doel van de regering is, de inlandse beweging zoo zwak mogelijk te houden, wat sommige ambtenaren nog meer bevorderen, door de S. I. met kleine pesterijen, 't leven zoo zuur mogelijk te maken. Een groot deel der Europeanen ziet de beweging zeer ongaarne. Die zouden 't liefst ze maar helemaal verbieden en dan bij mogelijk verzet maar regeren met bajonet en politiestok.

Wat is dat ook voor een gedoe: inlanders, die ook vereeniginkje willen gaan spelen, en nog wel ter economiese verbetering; straks eisen gaan stellen, aan ons, hun meesters, weldoeners; eisen, waarvan de inwilling ons licht wat kost aan macht en geld. Als de plaatselijke goedkeuring toch eindelijk verkregen wordt, dan zal het ook niet liggen aan de Europese pers, die op een enkele uitzondering na, alles deed om S. I. verdacht te maken bij de autoriteiten. Was er een vechtpartijtje, 't was de S. I. Werd in een streek, waar door hun woest rijden de automobilisten berucht waren, eens een chauffeur afgerost, 't waren de boze, misdadige S. I.-ers.

Zoo trachtte zij de lezers op te zetten tegen de S. I. Zij zaaide onrust in de harten der Europeanen door de overdreven verhalen van mishandelingen, waaraan de S. I. meestal onschuldig was. Geruchten van voorgenomen moordpartijen deden de ronde en joegen angst en schrik in de Europese bevolking, die zelf van een ontevreden stemming niets bemerkte.

Brieven om gewapende macht gingen naar Buitenzorg; de wapenwinkels waren uitverkocht. Alles was gewapend en wachtte in spanning op de dingen die gebeuren zouden. En natuurlijk gebeurde er niets. De leiders weten drömmels goed, dat ze op die manier hun zaak niet zullen winnen. Wel kregen we optochten naar Europese bestuurders, om te klagen over de slechte behandeling etc. Zoo in Solo en op particuliere landen in West-Java, waar schandelijke toestanden heersen. Een grondig onderzoek is daar zeer noodig.

Beide bewegingen, die der Indo's en der Inlanders moeten de een vlugger dan de ander, komen tot een onafhankelijk Java. Dat ook onder de Javanen reeds een streven naar een vrij Java bestaat, bleek vorige weken.

Nederland staat in 't teken van de onafhankelijksteften. Ook Insulinde wil niet achterblijven. Op verscheidene plaatsen zullen ook feesten worden gevierd. De regeering stelde geld beschikbaar. In de meeste plaatsen worden gelden ingezameld en wordt ook aan de inlanders gevraagd, wat niet getuigt van bijzonder veel kiesheid. Voor een Javaan, die wat voelt voor zijn land en volk, moet zoo iets toch wel grievend zijn. Eenige duizenden van een overheersend land zullen onafhankelijksteften gaan vieren in een land, dat overheerst wordt, en door diezelfde feestvierders, door een volk, dat „nooit zal toestemmen in Java's onafhankelijkheid”. (Idenburg). Een feest ter herdenking van de onafhankelijkheid in een overheerst land en bij een onderdrukt volk, moet bij een deel van dat volk, dat tot begrip van zijn toestand gekomen is, kwaad bloed zetten. En dat heeft 't gedaan. Tjipto, redakteur van de *Expres*, en Soewardi, twee bekende Javanen, die bij een groot deel hunner stamgenoten reeds populair begonnen te worden, richtten een comité op, Boemi Poetra, dat de feesten dienstbaar zou maken om propaganda te maken, om 't Jav. volk wakker te krijgen, opdat dit ook eenmaal de onafhankelijkheid zou gaan gevoelen als een nationale kwestie. Zij zouden aan de Koningin een telegram sturen waarin gevraagd werd, 1e. opheffing van art. 111 van 't Regeerings-Reglement, dat inhoudt 't verbod van politieke vereenigingen en vergaderingen, en 2e. om een eigen volksvertegenwoordiging. Ook zou 't comité vlugschriften uitgeven, waarvan er een verschenen is: „Als ik Nederlander was”, van Raden Mas Soewardi. Daarin zegt hij o.a.: „Als ik Nederlander was... zou ik de onafhankelijksteften zoo uitgebreid mogelijk organiseren, doch ik zou niet willen, dat de inboorlinger dezer landen aan die herdenking mee deden. Ik zou hen verbieden mee te jubelen bij de festiviteiten, ik zou zelfs het feestterrein wensen af te zetten, opdat geen inlander wat zoude kunnen zien van onze uitgelaten vreugde bij deze herdenking van onzen vrijheidsdag. Daar ligt, dunkt me, zoo iets van onwelvegeligheid in, 't lijkt me zoo ongeeneerd, zoo ongepast, indien wij, ik ben nog altijd Nederlander in verbeelding — den inlander laten mede juichen bij de herdenking onzer onafhankelijkheid. Wij kwetsen hem eerstens in hun fijn eergevoel, doordat wij hier in hun geboorteland, waar wij overheersen, onze eigen vrijheid herdenken. Wij jubelen thans, omdat we 100 jaren geleden verlost werden van een vreemde heerschappij en dit alles zal nu plaats hebben ten aanschouwe van hen, die nog steeds onder onze heerschappij staan!

„Zouden wij niet denken, dat die arme geknechten ook niet snakten naar 't oogenblik, dat zij evenals wij nu, eenmaal zulke feesten kunnen vieren? Of meenden wij soms, dat wij door onze lang doorgezette geestdoodende fnuikpolitiek den inboorlingen alle menschenlijke zielsgevoelens hadden gedood? Dan zouden wij toch zeer zeker bedrogen uitkomen,

want zelfs de onbeschaafde volken verwensen alle vorm van overheersing. Als ik Nederlander was, zou ik dan ook geen onafhankelijkheids-feest vieren in een land, waar wij het volk zijn onafhankelijkheid onthouden." Hij noemt 't verder een riorele en stoffelijke belediging, die inlanders mee te laten betalen aan dat feest. Hij vraagt, of men met de feesten een grootheidsbetoging wil in politieken zin. Hij wijst er op, dat zulke politiek zeer onpolitiek zou zijn in deze tijden van ontwaking van 't volk van Indië.

Hij noemt 't een taktiese fout, om dat volk, dat nog verkeert in een slaapdrongen periode van ontwaking, een voorbeeld te geven, hoe men zijn vrijheid moet vieren.

„Men prikkelt zoo de hartstochten, men ontwikkelt onbewust den vrijheidszin, de hoop op een komende onafhankelijkheid. Zonder opzet roept men 't inlandse volk toe: Kijkt mensen, hoe wij onze onafhankelijkheid herdenken, hebt de vrijheid lief, want 't is een waar genot, om een vrij volk te wezen, vrij van alle overheersing. Hij noemt 't tenslotte een politiek waagstuk.”

Dat de gehele pers daarover woedend was, is hier in Indië te begrijpen. Zelfs de Lokomotief ('t blad, waarvan Mr. v. Deventer de grootste aandeelhouder en Van Kol geregeld medewerker is, 't blad dus der „etiese" richting) kon zich niet vrij houden van een aanval op de inlanders, die zoo iets konden schrijven.

Het blad slooft zich uit, te bewijzen dat de Javanen het toch onder ons bestuur zooveel beter hebben, dan ze 't zouden hebben onder Engels of Duits bestuur. Wij zijn de beste overheersers. Ja, dat zien we. Een paar dagen later brachten de telegrammen reeds 't bericht, dat Tjipto en Soewardi met nog 2 anderen gearresteerd waren, en op de vlugschriften, die in 't Holl. en in 't Maleis waren verschenen, werd beslag gelegd. De laatste 2 werden spoedig vrij gelaten; Tjipto en Soewardi zullen echter onschadelijk gemaakt worden door verbanning, 't lot, dat eveneens beschoren is voor Douwes Dekker, al telegrafeert Mr. P. J. Troelstra ook, dat zijn partij „niet gedoogen zou" dat op de heer D. D. de interneering zal worden toegepast. Wij wisten niet, dat P. J. Tr. zoo voor vrijheid van meningsuiting was; wij hebben er wel eens anders over gedacht, maar wie weet, 't kan verkeeren.

Nog een slachtoffer is er gevallen. Een gewezen inl.-onderwijzer schreef in een Maleis blad: De inlander lijdt aan vrees. Hij is bang voor alles, omdat hij niet weet. Hij weet niet, dat de Hollanders, Chineezers enz. hier komen om den inlander voedsel en geld te ontroofen.

Van 't zweet van den inlander zijn groote huizen gebouwd te Amsterdam, Peking, Japan.

De grote toko's zijn gebouwd van 't geld van den inlander.

Hij verwijst naar de grote voorouders, die machtige vorsten waren, Koninkrijken hebben opgericht en omgeworpen. De inlander moet zich verheffen, en zijn slaafsheid van zich werpen.

De Preanger Bode noemt dit hallucinaties, kwasi gewichtig gedoe met holle woorden en bombast en roept, er moet nou maar eens schoon schip gemaakt worden en juicht zijn opsluiting dan ook zeer toe, alsof hij iets anders zei dan de waarheid.

Hoe andere ontwikkelde Javanen over 't vlugschrift en de arrestatie van Tj. en S. denken, blijkt 't best uit wat Wirontami, de Jav. medewerker aan de Lok. schrijft. Hij zegt, de lezing van 't geschrift volkomen onschadelijk te vinden voor de inl. bevolking. 't Gros der ontwikkelde inlanders is 't met Soewardi eens. 't Rebellies karakter ontgaat hen. Eerst na de inbeslagname en arrestatie van de Javanen is de bevolking naar de opruiende beteekenis gaan zoeken. De artikelen van Soewardi hadden allen 't doel den inlander aan te zetten tot krachtige medewerking bij de verheffing van eigen volk. De arrestatie noemt hij een straf voor een in 't oog van den inl. onbetekenende misstap, een straf die groter wantrouwen zal verwekken dan 't geschrift.

Men kan hieraan zien, dat 't Ned. Goevernement geen haar beter is dan welk ander ook. Engeland sloeg de onafh. bewegingen in Engels-Indië, in Egypte neer, wij smoren ze hier. Het verschil is alleen, dat 't bij ons veel later komt.

Zoo sterk is 't zelfs, dat in Semarang aan goevernements-ambtenaren, leden van Insulinde verboden is, geld te geven voor de verdediging van Tjipto.

AROEN.

Buitenland.

Duitsland.

Van verdediging tot aanval. Steeds weer worden de arbeiders hier verontrust door berichten uit het kamp der ondernemers, waar een scherp optreden tegen de rechten der arbeidersklasse geëischt wordt. Terwijl vroeger steeds de roep naar afschaffing van het Algemeen Kiesrecht voor den Rijksdag weerklonk, gaan thans de scherp-slijpers en de jonkers tegen de economische rechten van het proletariaat te keer. Vooral is het vereenigings- en stakingsrecht het voorwerp van den aanval; natuurlijk willen de heeren niet het recht van vereeniging zelf aantasten, o neen! Zij willen slechts het misbruik uit den weg ruimen. Het posten, dat de goedgezinde elementen „terroriseert", moet verboden worden en daarmee den strijd der vakvereenigingen het leven worden uitgesneden — zóó wenschen het de industrieelen, die bij de Jonkers en de kleine handwerkersbazen direct heggrijpelijke instemming vonden.

Men moet echter niet gelooven dat nu een wetsontwerp in dezen zin in de naaste toekomst te verwachten is. Al zijn er onder de Jonkers die hoog spel willen spelen, die het proletariaat het liefst tot een opstand zouden willen drijven, om dan, zooals zij dat in hun dwaze begripeloosheid voor mogelijk houden, de gansche arbeidersbeweging in een bloedbad te verstikken — de doorslaggevende politiekers zijn verstandiger, zij weten maar al te goed dat daarvan geen sprake kan zijn. De agitatie der scherp-slijpers heeft dus een andere beteekenis; zij is wat men in de krijgskunde noemt een schijn-aanval, om de aandacht van den kant af te leiden van waaruit de eigenlijke aanval volgt. Terwijl men door schreeuwende bedreigingen met een wettelijk ingrijpen de arbeidersklasse in spanning houdt, heeft in stilte de ondermijningsarbeid plaats, die nog veel grondiger de practische uitoefening van het stakingsrecht tot een illusie maakt. Steeds meer wordt door de rechtbanken het recht van de politie bekrachtigd om zonder meer het posten te verbieden; het is niet noodig dat het posten ook maar eenigszins het verkeer hindert, doch als een agent maar verklaart dat hij persoonlijk van meening was, dat een van de posters voor het verkeer hinderlijk zou kunnen zijn en hem daarom gebiedt zich te verwijderen, dan wordt dit verbod als juist beschouwd en moet het door de poster worden opgevolgd. Deze politie-en rechtspraktijk is voor de arbeiders veel gevaarlijker dan de *bedreiging* met een wettelijken aanval op het recht van vereeniging, die er slechts toe kan dienen de arbeiders zich te doen verbeelden dat hun rechten nog steeds niet aangetast zijn. Wat door middel van de wetgeving slechts moeilijk zou zijn te bereiken, wordt hier tersluiks door autoriteiten en rechtbanken ingevoerd, die geheel in de handen der regeering zijn en op wie de arbeidersklasse, door middel van haar parlementaire vertegenwoordigers niet de minste invloed kan uitoefenen.

*

Dit stil en geleidelijk kapotmaken van het werkelijke practische recht van vereeniging eischt niet slechts de hoogste aandacht van de sociaaldemocratie maar is ook geschikt om een scherp licht te werpen op de problemen van taktiek waarmee de Partij zich nu bezig houdt. De discussies die sinds eenige jaren over de kwestie der massa-acties en massa-stakingen plaats hebben, eindigen steeds in de vraag van de aanvallende of verdedigende taktiek. De verdedigende taktiek of afmatingsstrategie, zooals zij ook genoemd is, had daarbij, hoe weinig zij ook met de tot dusver gevoerde taktiek der Partij gemeen had, het voordeel van een aanschouwelijke en gemakkelijk te begrijpen practijk voor de toekomst. Waarom, heette het, zouden wij ons in gewaagde avonturen storten wanneer men niet weet hoe zij zullen eindigen? Als wij ons houden aan de steeds gevolgde practijk van stembusstrijd, agitatie en verheldering, misschien bij gelegenheid aangevuld met een streng begrensde demonstratieve staking, dan loopt de beweging niet het minste gevaar en gaan wij regelmatig vooruit. Maar als de vijand tracht ons terug te dringen, als hij een aanval op een van onze grondrechten waagt te doen, dan is de tijd gekomen dat wij alles op het spel moeten zetten; dan verheft zich het proletariaat met reuzenkracht ter verdediging van zijn rechten en misschien wordt dan deze reuzenstrijd het begin van het einde van het kapitalisme.

*

Deze opvatting, die het theoretisch inzicht in de onafwendbaarheid van massastrijd met het practische

besluit vereenigt, van vooreerst niets in deze richting te doen, vindt haar sterkste kracht in het feit dat voor het met succes voeren van een massastrijd een geweldige opwinding en een groote geestdrift tot actie bij de arbeidersmassa noodig is. Het gewichtigste argument, dat in de tegenwoordige discussies steeds naar voren komt, is de vrees dat de groote massa's niet mee zullen doen, wijl het Pruisische Kiesrecht hun niets kan schelen; van meerdere kanten werd dan ook reeds naar andere oplossingen gezocht, die de massa in beweging zouden kunnen brengen. En zonder twijfel zullen bij een reactionaire aanslag op het Rijksdagkiesrecht of op het recht van vereeniging de massa's veel zekerder en in grooteren getale plotseling opvlammen; laat ons dus in de verdediging blijven, wachten wij zulk een aanval af, dan is onze stelling oneindig veel gunstiger en een overwinning zekerder.

*

Zoo zou alle logika vóór de verdedigende tactiek zijn, indien niet de werkelijke ontwikkeling haar eigen, een andere logika had. Men kan zijn weg nog zoo mooi van te voren berekenen, zooals Philips van Spanje de overwinningen van zijn onoverwinnelijke vloot — de practijk van de geschiedenis is echter niet zoo gemakkelijk en dwingt ons, omgekeerd ons aan *hare* werkelijkheid aan te passen. De glimpende vernietiging van het recht van posten geeft ons hiervan een voorbeeld. Terwijl wij op een frontaanval van de reactie wachten en rekenen, die de massa met één slag in het geweer zal roepen, wachten wij tevergeefs en wordt in stilte ons recht ondermijnd, stuksgewijs verslechterd en zoo langzaam-aan zonder groote opzweepende gebeurtenissen vernietigd.

Hiermee toonen zich de verwachtingen van de verdedigende tactiek als volkomen verkeerd en verliest deze haar meest vaste steunpunt. In plaats van door een overval der reactie opeens tot de hoogste krachtsontwikkeling te worden opgezweept, maakt een langzaam-aan stijgende verbittering zich van het proletariaat meester, die door steeds nieuwe verdrukking gevoed wordt. Wijl geen van deze gevallen zóó opzweepend werkt, dat de massa erbij tot uitbarsting komen móét, is het proletariaat dus machteloos deze te verhinderen. Welke houding moet de Partij hiertegenover innemen? Zij moet deze stijgende verbittering, deze zwoele wrok van de massa's organiseren, bewust maken en leiden, doordat zij hun een doel toont en vertrouwen in de leiding van de Partij wekt. Zij moet de massa toonen dat de aanvallen der reactie op het volk slechts door een voorwaarts dringen van de massa's tegen de reactie te door kruisen zijn. De beste dekking is de aanval; slechts door een aanvallende tactiek, slechts door den aanval op de stellingen van den vijand kunnen wij onze positie's beschermen. Hetgeen de verdedigende tactiek als een enkelen plotselingen laatsten daad beschouwt, het optreden der massa's tegen den aanval op hun grondrechten, moet de inhoud van onzen dagelijkschen strijd zijn. Hetgeen zij als een psychologische werking van een overval op eens verwacht — opstand, strijd lust en zelfvertrouwen —, moet in moeitvollen agitatie-arbeid langzaam-aan in de massa's gewekt worden. Daarin ligt de noodzakelijkheid en de beteekenis van de offensieve, van de aanvallende tactiek.

*

Kautsky heeft in de „Neue Zeit" partijgenoot Luxemburg als woordvoerder van de minderheid van den Partijdag verweten, dat zij nog steeds niet duidelijk gezegd heeft wat zij eigenlijk wil. De eisch, een program voor de toekomstige massa-acties op te stellen, opdat ieder onderzoeken kan of dit door te voeren is of niet, heeft evenveel zin als de eisch van de tegenstanders van het socialisme, dat wij eerst een ontwerp van den toekomststaat moeten indienen voordat wij met het socialisme in de practijk mogen komen. Zelfs nog minder, want in de groote botsingen der klassen in welke de geweldigste krachten der menschen op elkander stooten, kan van een van te voren vaststaand plan nog minder sprake zijn dan bij de organisatie van de toekomstige wereldproductie. En evenzoo als in het bekende voorbeeld van het socialisme, geldt voor de aanvallende tactiek de zin: wij bewijzen u niet dat het mogelijk is, doch wij bewijzen u dat het noodzakelijk is; en wat noodzakelijk is, dat zet zich op de een of andere wijze door. De practijk van de reactie toont aan de noodzakelijkheid van een aanvallende tactiek; slechts daardoor kan het proletariaat zich voor een verdere verslechtering van zijn positie beschermen.

A. P.

Werft abonné's op „De Tribune!"

Sluit U aan bij de Soc. Dem. Partij.

Politiek en Polemie.

Niets geleerd. *De Standaard*, d. i. het blad van Dr. Kuyper, is niet zoo heel slecht over Cort van der Linden te spreken, maar, zegt het blad der anti-revolutionairen, als door de liberale regeering de kans voor een artillerie-vloot in Indië te loor gaat, of als zij het onderwijsartikel in de Grondwet zou laten gelijk het is, dan moet de klerikale Eerste Kamer de regeering maar bestrijden.

Wat wil dit zeggen? Dat voor Kuyper het Indische imperialisme en de voortgaande verdomming van het proletariaat alles-overheerschende zaken zijn. Hetgeen ons niet nieuw is.

Wat zullen de liberalen hiervan zeggen? We bedoelen niet zoozeer de liberale politici, die ten slotte naar het pijpen der heeren dansen, maar het liberale kapitaal. Het heeft er niet veel tegen. Want; links of rechts, maar het koloniale imperialisme zet toch zijn wil door — hebben de liberale heeren niet zoo juist de Indische politiek van de christelijke Gouv.-Generaal Idenburg geprezen? — en aan de poging tot verdomming en verdeeling van het proletariaat door versterking van het bijzonder onderwijs doen links en rechts mede. Nu Kuyper zijn aanslag op de vrijzinnige handelspolitiek heeft laten varen, is dit alles voor de liberale kapitalisten zoo erg niet meer. En wat een spiegelgevecht tusschen liberalen en Eerste Kamer betreft, daar heeft het liberale kapitaal niets tegen. Des te langer houdt men de Arb. Partij met het Kiesrecht parlementair aan de praat en bindt de Arb. Partij geen strijd aan tegen het liberale imperialisme. Deze „oorlogsverklaring” van Kuyper aan de liberalen is hun dus zeer welkom: ze versterkt de antithese en verzwakt het proletariaat.

Maar er is een, die er in loopt. Onnoodig te zeggen, dat het *Het Volk* is. Inplaats van tegen liberaal en klerikaal kapitalisme te gaan strijden, ontvangt het de oorlogsverklaring van Kuyper aan de liberalen als één aan zichzelf, en wekt de arbeiders op, de „grootte en mooie” strijd — naast de aangevallen liberalen natuurlijk — te strijden tegen Kuyper. Alsof dit heele spiegelgevecht niet juist bedacht ware om het Kiesrecht op de lange baan te schuiven. *Het Volk* heeft blijkbaar nog niets geleerd.

* * *

De Democratie eischt Universiteits-uitbreiding! Aldus dekreteerde bij de opening van de Amsterdamsche Volks-Universiteit de woedend-militaristische imperialist en liberaal Prof. Steinmetz.

Wij sloegen ons strijdprogram eens op; wij zijn toch ook demokraat, maar vonden niets van dien aard. Wel vonden wij: Kostelooze openstelling van alle inrichtingen van openbaar onderwijs. Maar het spreekt vanzelf: de Volks-Universiteit is niet kosteloos.

Wat is het dan eigenlijk voor een ding, die Volks-Universiteit? Het is ondanks alle schoone schijn niets anders dan een „grootsche” onderneming om het volk, om de arbeiders als het kan, van de scherpe socialistische strijd en de socialistische ontwikkeling verre te houden. Het is, evenals het Koloniaal Instituut en andere kwasi-onderwijs-ondernemingen, een krachtige poging van de tegenwoordig ook in Holland brutaal zijn vleugels uitslaande bourgeoisie, om het proletariaat en de besten eruit aan haar bedoelingen dienstbaar te maken. Het is niet anders dan een uitbreiding van de Ons-Huispolitiek op groote schaal, zonder de onaangenaam-kinderachtige en armoedige bijmaak die de Ons Huizen nu eenmaal hebben.

Wij vreezen niet dat heel vele arbeiders zich in Holland door deze nieuwste humbug zullen laten vangen. Maar zooveel als er hun tijd aan deze instelling geven, zooveel onttrekken hun krachten aan de proletarische strijd. Mogen het er weinigen zijn!

En eigenlijk moest toch al de naam van de Voorzitter van het Direktorium, Prof. Steinmetz, genoeg zijn om de arbeiders voor deze nieuwste bourgeoisport te waarschuwen.

WP.

Tot navolging?

In „De Dordtenaar” antirevolutionaire weekblad voor Dordt en omstreken, stond een heel teekenend stukje te lezen hoe huichelachtig of men leeft in onze zoogenaamde christelijke maatschappij.

De koningin, zoo stond er, gaf bij 't onthullen van 't Jezus beeld, 't present van de Argentijnsche Republiek, op de openingsdag van 't Vredespaleis, de vrouw van den president dier republiek, haar portret met het onderschrift „Christ avant tout” dat wil zooveel zeggen als „Christus vóór alles”.

't Is haast niet te gelooven, men huivert over zooveel gehuichel. Hoe durft de koningin dit te doen? Terwijl haar land onder den last van 't groote monster oorlog zwoegt? Terwijl zij in eigen persoon 't oorlog-spelen van 't Nederlandsche leger bijwoont en 't soldatenvak aanmoedigt? En ronduit verklaart zij dat zij zich te midden van 't leger als een „echt soldaten-kind” voelde! En veertien dagen na 't overreiken van 't koninklijke portret met 't onderschrift „Christus vóór alles”, dringt zij in haar Troonrede op nog meer geld voor de oorlogsbe-groting aan en zegt met klemmende welluidende stem dat een slagschip — oorlogsschip heel noodig is!

Hoe rijmt men al deze dingen met dat onderschrift „Christus vóór alles”? Waar ergens in den bijbel heeft Jezus menschen-moord in 't groot, aangewakkerd, of geld gevraagd voor wapenen om menschen, om broeders te vernietigen? Heeft de koningin dan twee aangezichten? Eén dat zacht vroom glimlacht, en èèn dat met vlamme oogen en vurige welsprekende mond begeerig vraagt naar geld, veel geld om wapenen te koopen en knechten te betalen om menschen, broeders te vermoorden?

„De Dordtenaar” 't antirevolutionaire Christelijke weekblad, noemt die daad van de koningin, kostelijk! en Koninklijk! en... spoort zijn lezers aan tot navolging!!

Wat een walgelijke misleiding en gehuichel.

J. STOOP-SNOUCK HURGRONJE.

De 8-urendag in Zaandam.

Ons wordt hieromtrent nog geschreven: Ons werd er onlangs verwijt van gemaakt, dat De Tribune nog niets geschreven had over de invoering van den 8-uren dag in Zaandam. Zonderling verwijt! Een nieuwsblad is ons orgaan niet en bekendheid geven aan die (of een andere) maatregel is niet onze taak. Wij zouden er dus over moeten schrijven, omdat wij er iets bizonders in zagen. Iets bizonders, dat de S. D. A. P. ook wel eens een punt van haar program uitvoert, als zij in de gelegenheid komt? Zie, zóó zwart beschouwen wij nu de Arb. partij niet! Wanneer wij zeggen, dat zij meer en meer wordt een „radicale hervormingspartij”, dan willen wij daarmee toch niet te kennen geven, dat ze gèèn radicale hervormingen voorheeft? En zóó schreeuwend radicaal is een hervorming, die nog een minimum-loon van f13.50 handhaaft, heusch nog niet te noemen. Waarom denkt men eigenlijk, dat wij de S. D. A. P. bij hervorming of bij gebrek aan een eigen kandidaat steunen? Toch zeker omdat wij de oprechte wil tot hervormingen bij haar veronderstellen?

Intusschen, al is de maatregel van Duys en de zijnen slechts een eenvoudig staaltje van hun plicht en niet eens iets speciaal-socialistisch — wij begripen dat de S. D. A. P. die maatregel een uitstekende reclame voor zich als hervormingspartij vindt en haar als zoodanig gebruikt. Wij voor ons vinden dat de werkzaamheid van de Zaandamsche fractie nog te kort duurt, om haar reeds te prijzen. Het zal nog moeten blijken of zij geregeld voortgaat het gemeente-program van haar partij uit te voeren — en de toorn van haar niet-socialistische kiezers er aan te wagen. De belastingen zijn te Zaandam hoog en reeds nu progressief, terwijl de wet geen sterke progressie toelaat. Elke hervorming volgens het gemeenteprogram zal dus de belastingdruk óók op de kleine luiden zwaarder maken en de niet-socialisten onder Duys' kiezers (en dat zijn er ongetwijfeld velen!) zouden daar gauw genoeg van krijgen. Of Duys en de zijnen ondanks die wetenschap moedig door zullen gaan met hervormen dat zal de tijd moeten leeren. Dit eerste begin zegt nog niet veel.

Van de Afdelingen.

Den Haag. Vrijdag j.l. belegde Patrimonium een Openb. Verg., waar Smeenk, hoofdredakteur van het orgaan Patrimonium, sprak over: „Kan een christelijk arbeider eischen stellen”.

Spr. schetste in vrij goede trekken de verelendung der arbeidende klasse, spoorde aan tot aansluiting bij de christel. vakorganisatie, om zodoende verkorting van arbeidstijd te verkrijgen. Voorts stelde hij, bij de steeds voortgaande ontwikkeling der moderne techniek met zijn meer en meer geestdoodenden arbeid, als probatum er tegenover: „het verrichten van landarbeid na het verlaten der fabriek”. Noodig was overigens dat de arbeiders „sociaal voelen”!

Van de soc.-dem. vertelde Smeenk de noodige poespas, die we maar liever in de letterkast zullen houden. Een zonderling reflex op zijn verelendings-theorie waren opmerkingen als: „scherpe tegen-

stellingen waren er niet”, „klassenstrijd is maar een woord, dat in de hoofden der menschen bestond”, en „de soc.-dem. stamt uit dezelfde materialistische grondgedachte als het liberalisme”. (De laatste opmerking is de man niet kwalijk te nemen, bij de politieke historie van ons land in het afgelopen jaar, welke historie hij trouwens ook aanhaalde.) Het bleek dan ook, dat de spr., waar hij dat noodig vond, citeerde uit socialistische literatuur. Zoo speelde hij het klaar de goê gemeente diets te maken, dat: „socialisatie van grond en produktie-middelen ondenkbaar zijn geacht, zelfs door soc.-dem. theoretici, o.a. Kautsky”, wat hij dan ook op zijn manier aantoonde. De christelijke vakorganisatie moest groeien om een nieuwe rechtsorde te kunnen scheppen. „Dan komt het Jeruzalem op aarde, en zal de mensch binnen treden door paalen poorten en gouden straten”. (Krachtig applaus van de stakkers.)

Onzerzijds werd door De Visser gedebatteerd, die o.a. ons historisch materialisme tegenover het liberale materialisme uitzette, en de politieke daden der coalitie-vrienden danig onderhanden nam.

Hij besteedde dan ook het half uur debat op uitnemende wijze, en had o.a. tien minuten van de debaters der Arb.-Partij bij zijn 20 minuten gekregen.

In zijn antwoord zei Smeenk dat het hem erg gemakkelijk was gemaakt door de debaters. Zoo zei hij o.a.: „wanneer de onderwijskwesitie in de Kamer aan de orde kwam, dan konden de heeren (bedoeld werd natuurlijk de revisionistische Kamerfractie) hun steun aan de coalitie verleen”. (Let op de troonrede.) Er werd zoo iets geïnterrumpeerd als: „We hebben toch onze Gronigermotie!”

Repliek werd niet toegestaan, en interrupties werden zoo veel mogelijk bestreden. Dat heeft men met de Arb.-Partij gemeen. Het ging er overigens met het debat ordelijk toe, anders als bij de groote partij!

Uit de Partij.

Het P. B. vergaderde Zaterdag j.l. Besloten werd in 't vervolg den eersten Zaterdag van elke maand te vergaderen. De afdelingen kunnen dan daarmede zoo mogelijk rekening houden. Besloten werd tot de uitgave van een 3 cents brochure over „Het ministerialisme”. Daarna zal weer een 1 cents vlugschriftje verschijnen. Van het laatste verschenen vlugschrift zijn nog vrij wat exemplaren voorhanden. Laten de afd. daaraan denken, zoodat ze verkocht zijn voor het volgende verschijnt. Ook omtrent andere brochures werden nog besprekingen gevoerd. Zoo mogelijk zal een openbare vergadering worden belegd over „De Pest in Indië” en een desbetreffend adres aan de 2e Kamer worden gericht.

Een voorloopige bespreking omtrent de Kiesrechtstrijd gevoerd, leidde nog niet tot een resultaat. De propaganda in verschillende afdelingen, o.a. Leiden, Delft, Weesp, Hilversum, Utrecht, Twente werd besproken. Besloten werd tot eenige openbare vergaderingen, o.a. tot één met Gorter en van Ravesteijn in Gouda, naar aanleiding van een aanvraag van daaruit. Ook in Schiedam blijkt de taktiek der S. D. P. bij eenige arbeiders sympathie gewekt te hebben, maar tot een openbaar optreden aldaar kon nog niet worden besloten. Ter vergadering bleek dat van de oude schuld voor De Tribune reeds een goed deel door de groote offervaardigheid van onze partijgenooten zal worden gedekt. (Verantwoording Zaterdag.) Evenwel was van sommige afdelingen nog geen definitief resultaat bekend, en het P. B. vertrouwt dat die afdelingen, hieronder Amsterdam, zullen maken dat de geheele schuld spoedig kan worden voldaan. Ook het propagandistenfonds blijkt thans in de meeste afdelingen beter geregeld; slechts Amsterdam maakt hierop nog een uitzondering.

Tot afgevaardigde naar het Kongres tot bescherming van het kind werden benoemd: Ceton, Luteraan en Wijnkoop. De overige besprekingen waren van organisatorischen aard of betreffen zaken, waarvan de diverse afdelingen bericht ontvangen.

Drukkerij „De Strijd” beveelt zich aan voor het leveren van net en goedkoop drukwerk.

Gysbrecht v. Aemstelstraat 32, Amsterdam.